

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA UOKiK W POZNANIU**

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań
Tel. (61) 852-15-17, 852-77-50, Fax (61) 851-86-44
E-mail: poznan@uokik.gov.pl

Poznań, dnia 28 sierpnia 2014r.

RPZ-61/9/14/JM

DECYZJA nr RPZ 20/2014

Stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. nr 50 poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu wobec „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy

- w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

I. na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 tej ustawy, stosowanie przez „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy we wzorcu umowy o pożyczkę gotówkową postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, o treści:

1. „W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie pożyczki powyżej dwóch rat, pożyczkodawca wyśle monit. Pożyczkodawca może wysłać dwa monity, a ich koszt 25 i 50 zł zobowiązuje się ponieść pożyczkobiorca” (pkt G)
2. „W przypadku powstania zaległości powyżej 5 należnych rat, pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z żądaniem jej spłaty w całości w ciągu 30 dni oraz obciążyć pożyczkobiorcę kosztami wypowiedzenia umowy w wysokości 300 zł” (pkt H)

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania: w zakresie pkt 1- z dniem 29 kwietnia 2014r., a w zakresie pkt 2- z dniem 19 stycznia 2014r.

II. na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 tej ustawy, naruszenie przez „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie w umowach pożyczki o: prawie konsumenta do otrzymania, na wniosek, w każdym czasie bezpłatnie harmonogramu spłaty pożyczki, obowiązku zwrotu przez konsumenta udostępnionej pożyczki w razie odstąpienia od umowy zgodnie z rozdziałem 5 ustawy oraz kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine* i 15 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 126, poz. 715 ze zm.)

i stwierdza się zaniechanie jej stosowania z dniem 29 kwietnia 2014r.

III. na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów **uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2

tej ustawy, naruszenie przez „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez nieinformowanie w umowach pożyczki o rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, co jest sprzeczne z art. 30 ust. 1 pkt 11 ww. ustawy o kredycie konsumenckim

i nakazuje się zaniechanie jej stosowania.

Uzasadnienie

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatura w Poznaniu (dalej: Prezes Urzędu) wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne ustalenie, czy działania wybranych przedsiębiorców udzielających pożyczek konsumentom, uzasadniają wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W ramach tego postępowania kontrolą objęte zostały m.in. działania „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy (dalej: Spółka).

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, że Spółka oferuje konsumentom pożyczki gotówkowe w wysokości od 300 zł do 4.000 zł, na okres: 27, 40 i 53 tygodni. Spółka zawiera umowy w miejscu zamieszkania konsumentów, wykorzystując m.in. wzorzec umowy o nazwie: umowa o pożyczkę gotówkową.

Analiza zgromadzonego materiału dowodowego dała podstawę do wszczęcia przeciwko Spółce, postanowieniem z dnia 31 marca 2014r., postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w:

I. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na stosowaniu we wzorcu umowy o pożyczkę gotówkową postanowień, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, o treści:

1. „W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie pożyczki powyżej dwóch rat, pożyczkodawca wysłać monit. Pożyczkodawca może wysłać dwa monity, a ich koszt 25 i 50 zł zobowiązuje się ponieść pożyczkobiorca” (pkt G)
2. „W przypadku powstania zaległości powyżej 5 należnych rat, pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z żądaniem jej spłaty w całości w ciągu 30 dni oraz obciążyć pożyczkobiorcę kosztami wypowiedzenia umowy w wysokości 300 zł” (pkt H)

II. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, poprzez nieinformowanie w umowach pożyczki o: prawie konsumenta do otrzymania, na wniosek, w każdym czasie bezpłatnie harmonogramu spłaty pożyczki, rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, obowiązku zwrotu przez konsumenta udostępnionej pożyczki w razie odstąpienia od umowy zgodnie z rozdziałem 5 ustawy oraz kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym, co może być sprzeczne z art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine*, 11 i 15 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 126, poz. 715 ze zm.).

Po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego, pismem z dnia 17 kwietnia 2014r. Spółka poinformowała, że pkt H wzorca nigdy i w stosunku do żadnego z jej klientów nie został zastosowany, a kwota 300 zł nigdy od żadnego z klientów nie została wyegzekwowana. Spółka zauważyła, że z miesiąca na miesiąc obserwuje rosnącą liczbę pożyczek przeterminowanych, klienci często wpłacają niepełne raty, co powoduje zaległości, a co za tym idzie wydłużenie czasu trwania pożyczki.

Spółka wskazała także, że zdarzają się nieuczciwi klienci oraz tacy, których celem jest wyłudzenie pożyczki. Ryzyko utraty zysku staje się więc coraz większe. Jak wyjaśniła, *klienci nie lubią czytać umów, a wszelkie załączniki często lądują w koszu natychmiast po podpisaniu umowy, punkt H zamieszczony na pierwszej stronie umowy w widocznym miejscu miał na celu zwrócenie szczególnej uwagi klienta na utrzymanie terminowości i ewentualne skutki braku spłaty rat. Kwota w zamierzeniu miała przyciągnąć wzrok klienta i zmusić do zastanowienia. Spółka przyznała, że ww. postanowienie zostało sformułowane niefortunny i jako bezużyteczne zostało usunięte z wzorca- podobnie jak pkt G, dotyczący opłat za wysłane monity. Spółka wyjaśniła przy tym, że monit w wysokości 50 zł nigdy do żadnego z klientów nie został wysłany, ani wyegzekwowany. Monity za 25 zł były natomiast wysyłane do szczególnie trudnych klientów, po wyczerpaniu wszelkich innych środków kontaktu z klientem, m.in. takich jak rozmowa telefoniczna, czy wizyta kierownika w celu innych ustaleń, gdzie klient zobowiązał się do terminu, a w konsekwencji go nie dotrzymał zrywając nierzadko kontakt z pracownikiem naszej firmy.*

Spółka wskazała, że od dnia 20 stycznia 2014r. zawiera z konsumentami umowy, z których wykreśliła pkt H. Z początkiem II kwartału 2014r., tj. od miesiąca kwietnia 2014r. z wzorca wykreśliła również pkt G. W załączeniu do ww. pisma Spółka przesłała nowy wzór umowy o pożyczkę gotówkową. Spółka poinformowała ponadto, że w 2013r. zawarła **[usunięto]** umów pożyczek, a do dnia 31 marca 2014r. **[usunięto]** umów.

Pismem z dnia 12 lipca 2014r. Spółka potwierdziła wcześniejsze informacje o wprowadzeniu do obrotu nowego wzorca umowy o pożyczkę gotówkową, przesyłając kopie umów zawartych zgodnie z jego postanowieniami.

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Spółka pod firmą: „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy została wpisana do rejestru przedsiębiorców KRS pod numerem 0000322829. Przedmiotem jej działalności jest m.in. udzielanie kredytów (dowód: odpis z rejestru KRS- k. 180- 183 akt).

Spółka oferuje konsumentom pożyczki gotówkowe w wysokości od 300 zł do 4.000 zł, na okres: 27, 40 i 53 tygodni, z opcją obsługi w domu za dodatkową opłatą bądź bez ww. opcji, ze spłatą rat pożyczki na rachunek bankowy Spółki.

W obrocie prawnym Spółka posługuje się wzorcami umów, zgodnie z którymi zawiera umowy z konsumentami. Od dnia 1 czerwca 2013r. Spółka wykorzystywała m.in. wzorzec umowy o pożyczkę gotówkową, w którym zamieściła postanowienia o treści: „W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie pożyczki powyżej dwóch rat, pożyczkodawca wyśle monit. Pożyczkodawca może wysłać dwa monity, a ich koszt 25 i 50 zł zobowiązuje się ponieść pożyczkobiorca” (pkt G) oraz „W przypadku powstania zaległości powyżej 5 należnych rat, pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z żądaniem jej spłaty w całości w ciągu 30 dni oraz obciążyć pożyczkobiorcę kosztami wypowiedzenia umowy w wysokości 300 zł (pkt H) (dowód: pismo Spółki z dnia 11 grudnia 2013r.- k. 7- 8 akt, wzorzec umowy o pożyczkę gotówkową- k. 9 akt).

Jak ponadto ustalono, w umowach o pożyczkę gotówkową zawieranych przez Spółkę z konsumentami brak informacji o: prawie konsumenta do otrzymania, na wniosek, w każdym czasie bezpłatnie harmonogramu spłaty pożyczki, rocznej stopie oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, obowiązku zwrotu przez konsumenta udostępnionej pożyczki w razie odstąpienia od umowy zgodnie z rozdziałem 5 ustawy o kredycie konsumenckim oraz kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym. Obowiązek określenia w umowie pożyczki tych danych wynika z art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine*, 11 i 15 ustawy o kredycie konsumenckim (dowód: umowy o pożyczkę gotówkową zawarte przez Spółkę z konsumentami, załączone do pism Spółki z dnia: 11 grudnia 2013r. – k. 18, 21, 25, 29 i 33 akt oraz 22 stycznia 2014r.- k. 56, 64, 72, 80, 88, 95, 103, 111, 120 i 127 akt).

Z dniem 20 stycznia 2014r. Spółka usunęła ze stosowanego wzorca pkt H (pkt I.2 sentencji decyzji). Spółka poinformowała, że z początkiem II kwartału 2014r., tj. od miesiąca kwietnia 2014r., wprowadziła do obrotu nowy wzorzec umowy o pożyczkę gotówkową, z którego wykreśliła pkt G (pkt I.1 sentencji decyzji). Spółka nie wskazała konkretnej daty, od której stosuje nowy wzorzec. Prezes Urzędu ustalił, że pierwszą umowę w oparciu o ww. wzorzec Spółka zawarła co najmniej w dniu 30 kwietnia 2014r. (dowód: pisma Spółki z dnia: 17 kwietnia 2014r.- k. 138- 139 akt oraz 12 lipca 2014r.- k. 158 akt, wzorzec umowy o pożyczkę gotówkową- k. 159 akt, umowa o pożyczkę gotówkową z dnia 30 kwietnia 2014r.- k. 162 akt).

W umowach zawieranych zgodnie z nowym wzorcem Spółka zamieściła postanowienie o treści: „Przez cały czas obowiązywania umowy klient ma prawo do otrzymania na wniosek, w każdym czasie, bezpłatnie pełnej informacji dot. rocznej stopy oprocentowania przeterminowanego oraz harmonogramu spłaty rat (...)”. W pkt 8 umowy (rozdz. Postanowienia szczególne umowy o pożyczkę gotówkową z opcją obsługi w domu) Spółka uregulowała kwestie zwrotu przez konsumenta kwoty pożyczki w razie odstąpienia od umowy wskazując, że: „W przypadku skorzystania przez klienta z prawa do odstąpienia od umowy, umowę uznaje się za niezawartą, a klient jest zobowiązany niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, zwrócić całą otrzymaną kwotę pożyczki wypłaconą mu na podstawie umowy”. W ten sam sposób Spółka uregulowała zasady zwrotu pożyczki bez opcji obsługi w domu odsyłając w pkt 16 (rozdz. Postanowienia szczególne umowy o pożyczkę gotówkową bez obsługi w domu) do pkt 8 (dowód: pisma Spółki z dnia: 17 kwietnia 2014r.- k. 138- 139 akt oraz 12 lipca 2014r.- k. 158 akt, umowy o pożyczkę gotówkową zawarte przez Spółkę z konsumentami, załączone do pisma Spółki z dnia 12 lipca 2014r.- k. 162, 165, 168, 171 i 175 akt).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ochrona interesów przedsiębiorców i konsumentów podejmowana w ramach działań Prezesa Urzędu jest prowadzona w interesie publicznym. Ingerencja Prezesa Urzędu ma na celu ochronę interesów zbiorowości, a nie wprost poszczególnych, indywidualnych uczestników rynku. Naruszenie interesu publicznego stanowi bezwzględny warunek uznania kompetencji Prezesa Urzędu do rozstrzygnięcia określonej sprawy. Interes publiczny zostaje naruszony wówczas, gdy działania przedsiębiorcy godzą w interesy ogólnospołeczne i dotyczą szerokiego kręgu uczestników rynku, zaburzając jego prawidłowe funkcjonowanie.

W opinii Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny. Wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy byli lub mogli stać się klientami Spółki, tj. zawrzeć z nią umowy o pożyczkę gotówkową. Działania Spółki nie dotyczą więc interesów poszczególnych osób, których sprawy miałyby charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, ale kręgu konsumentów- jej obecnych i przyszłych kontrahentów, których sytuacja jest identyczna i wynika z posługiwania się przez Spółkę wzorcem umowy. Naruszenie interesu publicznoprawnego przejawia się tym samym w naruszeniu zbiorowego interesu konsumentów. W niniejszej sprawie istnieją zatem podstawy do oceny zachowania Spółki pod kątem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ocenę tę poprzedzić należy stwierdzeniem, że „EURO KREDYT” Sp. z o.o. z siedzibą w Cielczy jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Przepis ten za przedsiębiorcę uznaje m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. „EURO KREDYT” Sp. z o.o. jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą polegającą na

udzielaniu pożyczek konsumentom. Posiadając status przedsiębiorcy w świetle ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, „EURO KREDYT” Sp. z o.o. jest tym samym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W konsekwencji jej działania podlegają kontroli z punktu widzenia przepisów tej ustawy.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Art. 24 ust. 2 ww. ustawy przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Takimi praktykami są w szczególności: stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego (pkt 1) oraz naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (pkt 2).

Stwierdzenie ww. praktyki wymaga spełnienia dwóch przesłanek: **bezprawności działania przedsiębiorcy i naruszenia zbiorowego interesu konsumentów**.

Jako bezprawne należy kwalifikować zachowania sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub dobrymi obyczajami, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy. Dla ustalenia bezprawności działania wystarczy, że określone zachowanie koliduje z przepisami prawa (por. Komentarz do ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pod red. Janusza Szwai, Wyd. CH Beck, Warszawa 2000r., str. 117-118). Zbiorowe interesy konsumentów to prawa nieograniczonej liczby konsumentów.

Przesłanka bezprawności wykazana zostanie odrębnie dla każdej z przypisanych Spółce praktyk. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów omówione zostanie natomiast łącznie, z uwagi na tożsamy charakter i znaczenie tej przesłanki dla ww. praktyk.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 10 kwietnia 2008r. sygn. akt III SK 27/07 Sąd Najwyższy wyjaśnił, że gramatyczna wykładnia pojęcia **zbiorowy interes konsumentów** prowadzi do wniosku, że chodzi o zachowanie przedsiębiorcy, które godzi w interesy grupy osób stanowiących określony zbiór. Rezultaty tej wykładni modyfikuje zastrzeżenie, że nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma interesów indywidualnych. Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, że przy konstruowaniu pojęcia „zbiorowy interes konsumentów” nie można opierać się tylko i wyłącznie na tym, czy oceniana praktyka skierowana jest do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Zdaniem Sądu, wystarczające powinno być ustalenie, że zachowanie przedsiębiorcy nie jest podejmowane w stosunku do zindywidualizowanych konsumentów, lecz względem członków danej grupy (określonego kręgu podmiotów), wyodrębnionych spośród ogółu konsumentów za pomocą wspólnego dla nich kryterium. Sąd Najwyższy uznał, że *praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest (...) takie zachowanie przedsiębiorcy, które podejmowane jest w warunkach wskazujących na powtarzalność zachowania w stosunku do indywidualnych konsumentów wchodzących w skład grupy, do której adresowane są zachowania przedsiębiorcy w taki sposób, że potencjalnie ofiarą takiego zachowania może być każdy konsument będący klientem lub potencjalnym klientem przedsiębiorcy.*

Interes konsumentów należy rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę jako zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Pod tym pojęciem należy rozumieć *stricte* ekonomiczne interesy konsumentów (o wymiarze majątkowym) oraz prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych, zapewniających konsumentom możliwość dokonywania transakcji przy całkowitym zrozumieniu, jaki jest ich rzeczywisty sens ekonomiczny i prawny na etapie przedkontraktowym i w czasie wykonywania umowy.

Praktyki Spółki mogą godzić w interesy nieograniczonej liczby osób, których nie da się zidentyfikować- potencjalnie wszystkich jej dotychczasowych i przyszłych kontrahentów.

Praktyki te mają więc charakter powtarzalny i skierowane są do osób, które nie zostały zindywidualizowane.

Zakwestionowane praktyki naruszają interesy konsumentów, chronione prawnie poprzez zakaz stosowania postanowień wzorców umów wpisanych do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oraz obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji na etapie zawierania umowy o danych, które zgodnie z wymogami ustawy o kredycie konsumenckim muszą być zamieszczone w każdej umowie kredytu konsumenckiego.

Warto ponadto zauważyć, że dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów nie jest konieczne wystąpienie na rynku skutków danej praktyki. Godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. Nie jest tym samym konieczne, aby którykolwiek z konsumentów został dotknięty skutkami stosowanej przez Spółkę praktyki. Wystarczająca jest choćby potencjalna możliwość wystąpienia negatywnych skutków praktyki wobec nieograniczonej liczby konsumentów.

Pkt I sentencji decyzji

W pkt I sentencji decyzji Prezes Urzędu przypisał Spółce stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. **Bezprawność** tej praktyki wynika z tożsamości stosowanych przez nią postanowień wzorca umowy z postanowieniami wpisanymi do rejestru niedozwolonych postanowień umownych.

Prezes Urzędu uznaje, że może stwierdzić stosowanie ww. praktyki również w odniesieniu do przedsiębiorcy, który nie był stroną postępowania sądowego zakończonego wpisaniem danej klauzuli do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2 grudnia 2005r. sygn. akt VI ACa 760/05 podkreślił, że praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów jest posługiwanie się postanowieniem wpisanym do rejestru w oderwaniu od zagadnienia, czy wpis do rejestru powstał w związku ze stosowaniem wzorca umowy przez podmiot, co do którego bada się stosowanie praktyki. Jak wskazał Sąd Apelacyjny, naruszenie interesów konsumentów może nastąpić w wyniku działań podmiotów, które stosują klauzule abuzywne już wpisane do rejestru, przy czym wpis taki związany był z działaniami innych przedsiębiorców.

Także w jednym z ostatnich orzeczeń Sąd Najwyższy podzielił stanowisko, iż użyte w art. 479⁴³ Kodeksu postępowania cywilnego określenie: „prawomocny wyrok stwierdzający uznanie za niedozwolone postanowienie wzorca umowy ma skutek wobec osób trzecich” oznacza, iż postanowienie uznane za niedozwolone, po wpisaniu go do rejestru, nie może być stosowane nie tylko w stosunkach konkretnego przedsiębiorcy z innymi konsumentami, ale także wykluczone jest jego stosowanie we wzorcach innych przedsiębiorców, czyli we wszystkich stosunkach z konsumentami, w których zostało ono wykorzystane (uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2014r. sygn. akt I CSK 20/14).

Z kolei w wyroku z dnia 25 maja 2005r. sygn. akt XVII Ama 46/04 Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) wyraził pogląd, że dla uznania określonej klauzuli za niedozwolone postanowienie umowne wystarczy stwierdzenie, że mieści się ona w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru i nie jest konieczna literalna zgodność porównywanych klauzul. Czynnikiem przesądzającym o podobieństwie klauzul powinien być bowiem zamiar, cel, jakiemu ma służyć kwestionowane postanowienie. Jeśli cel utworzenia spornej klauzuli odpowiada celowi sformułowania klauzuli uznanej za niedozwoloną, oba zapisy można uznać za tożsame.

Przedstawione powyżej orzecznictwo potwierdza uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2006r. sygn. akt III SZP 3/2006, w której uznano, że *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a (w obowiązującej obecnie ustawie z dnia 16 lutego 2007r. o ochronie konkurencji i konsumentów praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów uregulowana została w art. 24). Odwołując się do argumentów o charakterze celowościowym oraz kierując się potrzebą zapewnienia skuteczności tego przepisu, Sąd Najwyższy podkreślił, że *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów obejmuje również przypadki wprowadzenia jedynie zmian kosmetycznych, polegających na przestawieniu szyku wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru, która wywołuje takie same skutki godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej co wpisana do rejestru. (...)* Możliwość uznania zachowania przedsiębiorcy, polegającego na stosowaniu postanowień wzorców umownych, które nie mają identycznego brzmienia jak postanowienia wpisane do rejestru, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, w sposób istotny zwiększa skuteczność obu instytucji (tj. niedozwolonych postanowień umownych oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumenta), zniechęcając przedsiębiorców do obchodzenia wpisów dokonanych w rejestrze niedozwolonych postanowień.*

Nie jest więc konieczna dokładna, literalna zbieżność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Niedozwolone będą również takie postanowienia wzorców umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, których treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną wykładnię.

W prowadzonym postępowaniu administracyjnym Prezes Urzędu zakwestionował postanowienia pkt G i H wzorca umowy o pożyczkę gotówkową Spółki, które dotyczą opłat pobieranych od konsumentów w razie niespłacenia rat pożyczki. Zgodnie z pierwszym z tych postanowień: „W przypadku wystąpienia zaległości w spłacie pożyczki powyżej dwóch rat, pożyczkodawca wyśle monit. Pożyczkodawca może wysłać dwa monity, a ich koszt 25 i 50 zł zobowiązuje się ponieść pożyczkobiorca”. Drugie z zakwestionowanych postanowień przewiduje, że: „W przypadku powstania zaległości powyżej 5 należnych rat, pożyczkodawca ma prawo wypowiedzieć umowę pożyczki z żądaniem jej spłaty w całości w ciągu 30 dni oraz obciążyć pożyczkobiorcę kosztami wypowiedzenia umowy w wysokości 300 zł”.

Należy zauważyć, że postanowienia określające wysokość opłat obciążających konsumenta w razie niespłacenia pożyczki w terminie ustalonym w umowie były wielokrotnie uznawane za niedozwolone. M.in. wyrokiem z dnia 9 października 2006r. sygn. akt XVII Amc 101/05 SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Opłaty dodatkowe, które ponosi zleceniodawca: - (...) - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 1 miesiąc- 50 PLN, - za przyznanie okresu karencji w spłacie rat na 2 miesiące- 100 PLN, - za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty- 20 PLN, - za wysłanie wezwania do zapłaty raty- 30 PLN, - za wysłanie przedsądowego wezwania do zapłaty- 50 PLN, - za wizytę windykatorów w związku z brakiem spłaty 2 rat- 100 PLN, - (...), - za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym- 30 PLN, - za monit telefoniczny- 20 PLN.* Postanowienie to zostało wpisane do rejestru w pozycji 978. Uzasadniając jego abuzywność SOKiK podkreślił, że opłaty nałożone na konsumenta są rażąco wygórowane. Wskazując na przepisy art. 735 § 1 i art. 742 Kodeksu cywilnego, które regulują prawo zleceniobiorcy do wynagrodzenia i zwrotu wydatków poczynionych w celu należytego wykonania zlecenia, SOKiK stwierdził, że w niniejszym przypadku wynagrodzenie przedsiębiorcy stanowi prowizja za zarządzanie

długiem. Wysokość wprowadzonych do umowy dodatkowych opłat powinna zatem znajdować uzasadnienie w rzeczywistych nakładach, jakie musi ponieść przedsiębiorca w związku z podjęciem przedmiotowych czynności. W opinii SOKiK, wysokość ww. opłat została ustalona w oderwaniu od rzeczywistych nakładów przedsiębiorcy, znacznie je przewyższając. W konsekwencji SOKiK orzekł, że postanowienie to spełnia przesłanki niedozwolonego postanowienia umowy w rozumieniu art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego.

Wysokość opłaty za wysyłane do pożyczkobiorcy upomnienie została zakwestionowana przez SOKiK także w wyroku z dnia 27 kwietnia 2005r. sygn. akt XVII Amc 103/04, na mocy którego w pozycji 829 rejestru wpisano klauzulę o treści: *W przypadku zalegania z co najmniej dwoma ratami pożyczkodawca może również wystosować (nie częściej niż raz w tygodniu) upomnienie. Każdorazowe wystawienie upomnienia podlega opłacie w wysokości 50,00 zł.* SOKiK uznał, że opłata w kwocie 50 zł pobierana przy każdym upomnieniu, która nie wynika z żadnej kalkulacji poniesionych przez przedsiębiorcę kosztów, jest zbyt wygórowana.

W wyrokach SOKiK z dnia: 27 kwietnia 2012r. sygn. akt XVII Amc 5533/11 i 4 lipca 2012r. sygn. akt XVII Amc 5205/11, SOKiK uznał za niedozwolone klauzule, w których opłaty za wysyłane do konsumenta wezwania zostały określone na poziomie 20 zł. Na podstawie tych wyroków do rejestru wpisano postanowienia o treści: *Za pisemne wezwanie pobiera się zryczałtowaną opłatę w kwocie 20 zł (pozycja 3569 rejestru) oraz Opłata za sporządzenie i wystanie lub doręczenie wezwania do zapłaty raty (rat) kredytu lub odsetek- od każdego wezwania- 20 zł (pozycja 3852 rejestru).*

Z kolei na podstawie wyroku z dnia 8 grudnia 2011r. sygn. akt XVII Amc 2905/11 SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie o treści: *Opłata za wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy (pożyczkobiorca)- 20 zł, a na podstawie wyroku z dnia 25 września 2012r. sygn. akt XVII Amc 1765/11- postanowienie przewidujące: Opłata za wypowiedzenie umowy wysłane do kredytobiorcy/pożyczkobiorcy: 30 PLN.* Ww. postanowienia zostały następnie wpisane do rejestru w pozycjach: 4090 i 5357.

Niewątpliwie w świetle przedstawionego orzecznictwa SOKiK, ustalone przez Spółkę we wzorcu umowy opłaty za monity skierowane do konsumenta w ramach stosowanej procedury dochodzenia należności z zawartej umowy pożyczki oraz za wypowiedzenie umowy, są rażąco wygórowane. Opłaty te nie wynikają przy tym z kalkulacji rzeczywiście ponoszonych przez Spółkę kosztów wykonania tych czynności. W toku postępowania Spółka przedstawiła wprawdzie kalkulację kosztów wypowiedzenia umowy, ale wynika z niej, że wlicza do nich nie tylko koszty samego wypowiedzenia, ale również koszty czynności windykacyjnych prowadzonych przez firmę zewnętrzną poprzedzających wypowiedzenie. W tej sytuacji nie można więc przyjąć, że ustalona opłata odpowiada faktycznym nakładom poniesionym przez Spółkę na dokonanie wypowiedzenia. Skutkuje to uznaniem, że zakwestionowane postanowienia są tożsame z powołanymi klauzulami niedozwolonymi.

Zajmując stanowisko w sprawie postawionych zarzutów Spółka podniosła m.in., że pkt H wzorca nigdy nie został zastosowany, a kwota 300 zł nigdy od żadnego z klientów nie została wyegzekwowana. Spółka podkreśliła, że postanowienie to miało na celu zwrócenie szczególnej uwagi klienta na utrzymanie terminowości i ewentualne skutki braku spłaty rat. Kwota w zamierzeniu miała przyciągnąć wzrok klienta i zmusić do zastanowienia. Spółka poinformowała ponadto, że monit w wysokości 50 zł nigdy do żadnego z klientów nie został wysłany, ani wyegzekwowany, a monity za 25 zł były wysyłane do szczególnie trudnych klientów, po wyczerpaniu wszelkich innych środków kontaktu z klientem.

Odnosząc się do ww. twierdzeń należy przede wszystkim wskazać, że zarzucona Spółce praktyka, określona w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polega na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane

do rejestru niedozwolonych postanowień umownych. Praktyka ta jest oderwana od konkretnych umów zawartych przez Spółkę z konsumentami i okoliczności faktycznych, w jakich znalazł się konkretny konsument- jej kontrahent. Dla stwierdzenia praktyki nie jest konieczne ustalenie, że którykolwiek z konsumentów został faktycznie dotknięty jej skutkami. Wystarczające jest wykazanie, że przedsiębiorca posługuje się w obrocie z konsumentami wzorcem umowy, w którym zamieszczone zostały postanowienia tożsame z postanowieniami wpisanymi do rejestru. Prezes Urzędu ocenia treść postanowień wzorca, a nie sposób ich wykorzystania (por. wyrok SOKiK z dnia 19 czerwca 2002r. sygn. akt XVII Amc 34/01). Zatem zakres ewentualnego wykorzystania przez Spółkę w obrocie konsumenckim zakwestionowanych postanowień, w tym m.in. fakt, że nie obciążała opłatą za wypowiedzenie lub za monit w wysokości 50 zł żadnego ze swoich kontrahentów, nie ma wpływu na uznanie, że Spółka stosuje praktykę określoną w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ww. ustawy. Podobnie, jak wskazany przez Spółkę dyscyplinujący cel zamieszczenia postanowienia z pkt H we wzorcu umowy.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu uznał, że w zakresie obydwu postanowień wykazana została bezprawność działań Spółki. Uwzględniając, że działania te naruszają także zbiorowy interes konsumentów uzasadnione jest stwierdzenie, że Spółka dopuściła się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Podstawę rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu w odniesieniu do omawianej praktyki stanowi art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Zgodnie z tym przepisem, nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 24. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdzającą zaniechanie jej stosowania. Ciężar udowodnienia okoliczności zaniechania stosowania zarzucanej praktyki spoczywa, zgodnie z art. 27 ust. 3 ustawy, na przedsiębiorcy.

Na podstawie przekazanych przez Spółkę informacji Prezes Urzędu ustalił, że z dniem 20 stycznia 2014r. Spółka usunęła z wzorca klauzulę zakwestionowaną w pkt I.2 sentencji decyzji. Spółka poinformowała wprawdzie, że z początkiem II kwartału 2014r., tj. od miesiąca kwietnia 2014r., wprowadziła do obrotu nowy wzorec umowy o pożyczkę gotówkową, z którego wykreśliła pkt G (pkt I.1 sentencji decyzji), niemniej jednak nie wskazała konkretnej daty, z jaką to nastąpiło. Na podstawie przedłożonych przez Spółkę umów Prezes Urzędu ustalił, że pierwszą umowę w oparciu o ww. wzorec Spółka zawarła co najmniej w dniu 30 kwietnia 2014r. Prezes Urzędu uznał tym samym, w braku innych dowodów przedstawionych przez Spółkę, że Spółka zaniechała stosowania przypisanej jej praktyki w zakresie pkt I.1 z dniem poprzedzającym zawarcie ww. umowy, tj. z dniem 29 kwietnia 2014r.

Z uwagi na powyższe, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt I sentencji.

Pkt II i III sentencji decyzji

Prezes Urzędu zarzucił także Spółce stosowanie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na naruszeniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

Należy zauważyć, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Art. 24 ustawy nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, ale powinien być interpretowany oraz stosowany w określonym kontekście normatywnym. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006r. III SZP 3/2006 stwierdził, że za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów *można uznać zachowania*

naruszające przepisy innych ustaw, które nakładają na przedsiębiorcę określone obowiązki względem konsumenta (...). Zachowania takie stanowią bowiem jednocześnie zachowania bezprawne i skutkują zniesieniem, ograniczeniem lub zniekształceniem praw konsumentów, wpływając tym samym na chronioną przez przepis obowiązującego prawa sferę ich interesów.

W niniejszym przypadku **bezprawność** działań Spółki wynika z naruszenia art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine*, 11 i 15 ustawy o kredycie konsumenckim. Przepis ten stanowi, że umowa o kredyt konsumencki powinna określać: informację o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1, roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, obowiązek zwrotu przez konsumenta udostępnionego przez kredytodawcę kredytu oraz odsetek zgodnie z rozdziałem 5 ustawy oraz kwotę odsetek należnych w stosunku dziennym.

Niewątpliwie ww. przepis nakłada na kredytodawcę szereg obowiązków informacyjnych wobec konsumenta. Wskazać przy tym należy, że na mocy art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy o kredycie konsumenckim, obowiązki te dotyczą także umowy pożyczki.

Prezes Urzędu podziela stanowisko SOKiK wyrażone w wyroku z dnia 13 czerwca 2005r. sygn. akt XVII Ama 30/04, odnoszące się wprawdzie do poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 20 lipca 2001r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. nr 100, poz. 1081 ze zm.), ale zachowujące aktualność także w obowiązującym stanie prawnym, że *skoro ustawodawca wyraźnie określił zakres niezbędnych danych zawartych w umowie kredytu konsumenckiego, to oczywistym jego celem było zagwarantowanie konsumentowi wiedzy w tym zakresie jako niezbędnej dla ochrony jego praw i interesów. Bez znaczenia jest przy tym, czy konsument z informacji tych uczyni użytek czy nie.*

Z dokonanych ustaleń wynika, że zawierane przez Spółkę z konsumentami umowy o pożyczkę gotówkową nie informowały o prawie, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ww. ustawy, tj. o prawie konsumenta do otrzymania, na wniosek, w każdym czasie bezpłatnie harmonogramu spłaty pożyczki. Stosownie do art. 37 ust. 2 ustawy, harmonogram spłaty zawiera m.in. określenie terminu, wysokości raty kredytu z wyodrębnieniem jej poszczególnych składników, w szczególności kapitału, odsetek oraz wszelkich innych kosztów kredytu, które konsument jest zobowiązany ponieść. Zważywszy na fakt, że Spółka udziela pożyczek spłacanych w ratach tygodniowych, informacja o prawie otrzymania harmonogramu ma bez wątpienia istotne znaczenie dla pożyczkobiorcy.

W umowach, które Spółka zawiera z konsumentami nie podano ponadto wysokości rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. W pkt II umowy wskazano jedynie, że podpisując umowę pożyczkobiorca zobowiązuje się m.in. do zapłaty odsetek karnych w wysokości czterokrotnej stopy lombardowej, liczonych od dnia wypowiedzenia umowy pożyczki. Zdaniem Prezesa Urzędu, ww. informacja nie jest wystarczająca do uznania, że Spółka prawidłowo określiła roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. Spółka powinna bowiem podać konkretną wysokość (wartość) procentową na dzień zawarcia umowy. Dlatego też Prezes Urzędu uznał, że zawierane przez Spółkę umowy nie spełniają w omawianym zakresie wymogu wynikającego z art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy o kredycie konsumenckim.

Za brak formalny umowy Prezes Urzędu uznał także nieuregulowanie kwestii zwrotu przez konsumenta udostępnionej pożyczki, w razie odstąpienia od umowy, w sposób odpowiadający przepisom rozdziału 5 ustawy o kredycie konsumenckim oraz niewskazanie kwoty odsetek należnych w stosunku dziennym. Podkreślenia wymaga, że w rozdziale 5 ww. ustawy zamieszczono przepisy regulujące zasady i tryb odstąpienia konsumenta od umowy, bez podania przyczyny, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, w tym termin, w jakim konsument powinien dokonać rozliczenia otrzymanej pożyczki. Dla wymogów formalnych umowy pożyczki podstawowe znaczenie ma niewątpliwie zamieszczony w tym rozdziale przepis art. 54 ust. 1, który zastrzega, że konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu. Art. 54 ust. 2 nakłada

z kolei na konsumenta obowiązek niezwłocznego zwrotu udostępnionego kredytu wraz z odsetkami, nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy. Dniem spłaty kredytu jest dzień przekazania środków pieniężnych kredytodawcy przez konsumenta (ust. 3 art. 54). Art. 54 ust. 4 przewiduje, że w przypadku odstąpienia od umowy kredytodawcy nie przysługują żadne inne opłaty, z wyjątkiem bezzwrotnych kosztów poniesionych przez niego na rzecz organów administracji publicznej oraz opłat notarialnych.

Prezes Urzędu ustalił, że w zawieranych z konsumentami umowach Spółka wskazała jedynie w pkt 3, że *skuteczne odstąpienie od umowy oznacza zwrot całej otrzymanej kwoty pożyczki*. W umowach nie ma innych postanowień, które odnosiłyby się do treści przytoczonych powyżej przepisów rozdziału 5 ustawy, określających zasady i termin zwrotu przez konsumenta otrzymanej pożyczki. Umowy nie określają ponadto wysokości odsetek w stosunku dziennym, pozbawiając konsumenta możliwości bezpośredniego ustalenia, jaką kwotę odsetek za każdy dzień korzystania z pożyczki powinien zwrócić w przypadku odstąpienia od umowy.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu uznał, że wskutek niedopełnienia wymogów formalnych umowy pożyczki, określonych w art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine*, 11 i 15 ustawy o kredycie konsumenckim, Spółka naruszyła obowiązek udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji. Jednoczesne naruszenie przez Spółkę zbiorowych interesów konsumentów uzasadnia przypisanie jej praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jak już wskazano, co najmniej od dnia 30 kwietnia 2014r. Spółka zawiera umowy z konsumentami w oparciu o nowy wzorzec umowy o pożyczkę gotówkową. W nowym wzorcu Spółka zamieściła postanowienie wskazujące, że: „Przez cały czas obowiązywania umowy klient ma prawo do otrzymania na wniosek, w każdym czasie, bezpłatnie pełnej informacji dot. rocznej stopy oprocentowania przeterminowanego oraz harmonogramu spłaty rat (...)”.

Zdaniem Prezesa Urzędu, w zakresie informacji o prawie konsumenta do otrzymania harmonogramu spłaty pożyczki Spółka dostosowała zawierane umowy do wymogów wynikających z art. 30 ust. 1 pkt 8 *in fine* powołanej wyżej ustawy o kredycie konsumenckim. Uwzględniając jednak treść art. 30 ust. 1 pkt 11 tej ustawy, nie można przyjąć, że Spółka prawidłowo określiła w umowie roczną stopę oprocentowania zadłużenia przeterminowanego. W rzeczywistości Spółka nie podała bowiem wysokości tego parametru pożyczki (czego wymaga ww. przepis), ale wskazała jedynie, że przez cały czas trwania umowy pożyczkobiorca ma prawo do uzyskania informacji o tej wartości. W ocenie Prezesa Urzędu, wyklucza to stwierdzenie, że Spółka zmieniła swoją praktykę w omawianym zakresie.

W nowych umowach Spółka zmieniła ponadto regulacje dotyczące obowiązku zwrotu przez konsumenta udostępnionej pożyczki w razie odstąpienia od umowy. Pkt 8 (rozd. Postanowienia szczególne umowy o pożyczkę gotówkową z opcją obsługi w domu) przewiduje, że: „W przypadku skorzystania przez klienta z prawa do odstąpienia od umowy, umowę uznaje się za niezawartą, a klient jest zobowiązany niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy, zwrócić całą otrzymaną kwotę pożyczki wypłaconą mu na podstawie umowy”. Stosownie do pkt 16 (rozd. Postanowienia szczególne umowy o pożyczkę gotówkową bez obsługi w domu), w analogiczny sposób jak w pkt 8, uregulowana została kwestia zwrotu pożyczki bez opcji obsługi w domu. Analiza ww. postanowienia prowadzi do wniosku, że w przypadku odstąpienia od umowy, konsument jest zobowiązany wyłącznie do zwrotu Spółce kwoty otrzymanej pożyczki. Na podstawie zmienionych postanowień Spółka nie

wymaga zatem od konsumenta odsetek za okres korzystania z pożyczki, pomimo, że możliwość taką ustawodawca dopuścił w art. 54 ust. 1 ustawy. Uwzględniając ww. ustalenia, należało uznać, że skoro Spółka nie pobiera odsetek w przypadku odstąpienia konsumenta od umowy, do zawieranych przez nią obecnie umów nie ma zastosowania art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim.

Tym samym Prezes Urzędu stwierdził, że w zakresie opisanym w pkt II sentencji decyzji Spółka zaniechała zarzuconej jej praktyki z dniem 29 kwietnia 2014r. W zakresie praktyki z pkt III sentencji decyzji, związanej z obowiązkiem podania rocznej stopy oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, Prezes Urzędu uznał, że Spółka nadal stosuje przypisaną jej praktykę. Z tego względu Prezes Urzędu orzekł na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, nakazując Spółce zaniechanie jej stosowania.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego- od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów- Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Poznaniu.

z upoważnienia Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor Delegatury UOKiK w Poznaniu
Jarosław Krüger